

MMỌN ỌWỌRỌ KE ITIAT; EKAN MBON AMALEK

Exodus 17:1-16

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 59

Eke Mkpawara

IKỌ IBUOT: “Edi mmọ eke eyomde Jehovah idinanake baba eti ńkpọ kiet” (Psalm 34:10).

Mmọn Iduhe

Ke ini Nditọ Israel efiakde etọnọ isañ, mmọ ekesobo ye ńkpọ mmem-idem, mmọn ikoduhe inọ mmọ ndiñwọn. Mmọ ekesańa nte Abasi eketemedede mmọ; emi ọkọwọrọ ete ke adaha obubit-enyọn ama ọkpọn itie esie onyụn ebem mmọ iso. Ke usuń emi ke Abasi akada ada nditọ Israel usuń ke ofuri isañ mmọ: “Ke ọtọ eke obubit enyọn adade, do ke nditọ Israel ewuk tent;” ndien adańaemi obubit-enyọn adahade mmọ etiene enye (Numbers 9:17). Nnyin imọdionọ ite mmọ ekesańa ke uduak Abasi edi mme asua ema edu do ndinam idem emem mmọ.

Anditiene-Christ eyekut, ke ini enye ayakde uwem esie ọnọ Abasi man ada enye anam akamba utom, asańa ekpere Christ, ini oro ńko ke Satan editop ediwak ubionọ obon ke usuń esie, eyenyuń etiń ikọ eyighe ke uton esie. Enye iyomke ndikut ńkaiso anditiene-Christ, ndien eyedomo kpukpru ukeme esie ndibionọ owo eke ama ekekpe ebieren nditiene Ọbọn.

Moses, nte Abasi ọkọnọde enye ukeme, ama osiońo mme owo ke ufin, emi akpanade mmọ enyene esit ekom. Utu ke oro, mmọ ekeyom nditonọ enye ke itiat ńwot ke ini ekededi eke ńkpọ-ndik abuatde mmọ. Mmọ ekedọhọ ke enye akada mmọ edi ndiwot ke akwa akai-ikot.

Mmọn Ọwọrọ Ke Itiat

Moses ama ọfiok se akpanamde ke ini afanikon; enye eseme okot Abasi. Ọbọn ama onyụn odu do ndiyere. Enye ama ọdọhọ Moses ada esań esie emi enye akadade anam mme utibe-ńkpọ ke Egypt, onyụn ada aka akamia ke itiat emi Imọ idiwutde enye, ndien mmọn eyewọrọ ke esit. Ndusuk Moses ekpekeme ndidọhọ ete ke utọ ńkpọ oro ikpekemeke nditibe, enye ekpetiń edieke enye ekpetiede nte mmọ eken, edi enye onim Abasi ke akpanikọ; onyụn anam nte ekedọhọde enye. Abasi ama ọdọhọ ke iyebeem enye iso ida do ke akamba itiat oro, ekeme ndidi ke adaha obubit-enyọn nte Enye esinamde ke mme ini efen; ndien mme ebioowo Israel emi edisańade ye Moses ekpedi ntense ke utibe-ńkpọ emi Abasi akanamde ke ndinam mmọn ọwọrọ ke nsat itiat. Utibe-ńkpọ emi ama ada itie kpa nte Abasi ọkọdọhọde, ndien Israel ema eńwọn mmọn idim oro enyụn eyuhọ.

Christ, Itiat Nnyin

Paul ama ada ńkpọ-ntibe emi ekpep nnyin akpan ńkpọ ke ńkań Spirit, ke 1 ńwed Corinth 10:4, “Koro mmọ ekeńwọn mmọn eke otode ke Itiat eke spirit, emi akasasańa ye mmọ; ndien Itiat oro ekedi Christ.” Uwem okoto ke itiat oro ọwọrọ, koro edieke mmọ mikpekwe mmọn, kpukpru mmọ ekpekpańa. Do ndien ke nnyin inyene nsinsi Uwem ke Christ adańa nte ikade iso ndiñwọn ke obube mmọn erinyańa. Jesus ọkọdọhọ ńwan oro ke mben obube mmọn ete ke mmọn emi Imọ idinọde enye idiyakke enye afiak okop nsat-iton, eyenyuń edi “idem mmọn ke esit esie eke otopde akabare ọwọrọ edi nsinsi uwem” (John 4:14). Enye eketiń abańa erinyańa Esie ye Spirit Esie emi ediduńde ńwan oro ke idem ke ini enye ama akabare esit. Ndusuk nditọ Israel ema ekut mbiet ńkpọ spirit oto ke mmọn emi ọkọwọrọde ke itiat, koro andiwet Psalm ewet ete: “Enyụn eti ete ke Abasi edi akwa itiat mmọ” (Psalm 78:35). (Se ńko ke Deuteronomy 32:4, 15, 18, 31).

Ekon

Nditọ Israel efiak ekesobo ye ọkpọson ini. Mme asua ema edu ke ison oro emi ekewonode edi ekon ye mmọ. Akpan idut emi ekeduńde ke akwa akai-ikot ekedi mbon Amalek. Mmọ ema enyene udeme ke Canaan, ndusuk mmọ ema ekere ete ke ńkpọ ekeme nditibe ye inyene mmọ sia nditọ Hebrew ekesańade eka ńkań oro. Ndusuk mmọ ema efiok ete ke nditọ Israel ema etań mme ńkpọ-uto Egypt, ndien ọdọn mmọ ndiyip. Ke ntak eke ekpededi, mmọ ema ewonọ ke edem nna edinwana ekon ye mbon isañ emi.

Idahaemi emen obufa owo ewut, iyenyuń ikop ediwak ńkpọ ibańa enye ke mbuk nditọ Israel. Moses ama emek Joshua ete edi etubom-ekon mmọ. Nnyin imeti ite nditọ Israel ekedi ifin, ndien akanam mmọ ikenyeneke udim-ekon; edi Moses ọdọhọ Joshua ete asat mbon emi enye oyomde man ada aka akańwana ye mbon Amalek.

Akana nte Joshua akabare edi akwa etubom ekon. Ke Moses ama akakpa, enye ama ada nditọ Israel ebe Jordan oduk ke Canaan emi akanade nte mmọ eńwana ekon ndien eda ison oro enyene. Enye ama ada isua itiokiet akan idut itiokiet ye ndidem edip ye duopekiet ke ekon. Ndien enye ama edeme Ison Eńwonọ ọnọ mme esien nditọ Israel. Ntak emi Joshua ekenyenede erikan ekedi koro enye akadianade ye Abasi onyụn etiń ikọ emi etimde efiok ete, “Ama edi ami ye ufok mi, nnyin iyenam ńkpọ **JEHOVAH**” (Joshua 24:15). Mbuotidem ye erinim Abasi esie ke akpanikọ ke kpukpru ńkpọ ama ọnọ enye erikan. Ini kiet kpọt ke ekekan enye, oro ekedi ke ekon eke Ai, ńkpọ emi ama ekpep enye nte edide akpan ńkpọ owo ndikop uyo Abasi ke kpukpru ńkpọ.

Erikan Oto Ke Akam

Joshua ama ada ikot esie aka ekon; edi nte mmọ esuk edude do ndińwana ekon, akpan ńkpọ efen ama ada itie ke obot emi adade mmọ ke iso. Moses ama ọdọk obot man ekese nte mmọ eńwanade; ndien adańa nte enye ekemenereede esań Abasi ke enyon, mbon-ekon mmọ ema ekan; edi ke ini ubok ememde enye, enye osuk ke ison,

mbon Amalek ekan. Moses ndimenerede esañ esie nse Heaven ekedi mbiet akam. Ke esiode akam efep, mbon-ekõñ oro ikpekekemeke ndinam baba ñkpõ kiet. Nnyin imekeme ndinim mme mbono ukwõrõ-ikõ Abasi; imonyuñ ikeme nditiñ mbaña Christ ye Obio Ubõñ Esie; edi edieke erinam nnyin mibereke ye òkpõsõñ eribõñ akam, nnyin idinyeneke ibõrõ ito Abasi. Akam edi andisin odudu ke se ededi eke nnyin inamde inõ Qbõñ.

Edi Moses ama okop mmemidem. Akam ananam obukidem okop mmemidem; edi edieke nnyin mibõñke akam, idiok-ñkpõ eyekan nnyin. Mi ke ikut nte ofõnde nnyin ndiñwam mme ada-usuñ nnyin. Aaron ye Hur ema etiene Moses edõk obot, edi ke utõ ini emi mmõ enõ enye itie etetie, ndien owo kiet ada enye ke ñkañ emi, enye eken onyuñ ada ke ñkañ eken; ndien mmõ mbiba emum ubõk esie mbiba ekama ke ofuri usen oro. Ke utõ usuñ emi ke mmõ ekeñwam Moses ndibõñ akam man mbon-ekõñ mmõ ekan, ndien mmõ ema enyuñ ekan mbon Amalek.

Isuñi Emi Eketienede Mbon Amalek

Nditõ Israel akana nte eti erikan emi; ndien man oto do ekpewet enim enõ mme emana emi editienede mmõ ke edem, akana nte mmõ ewet esin ke ñwed. Abasi ama osuñi mbon Amalek ke emi mmõ ekewõñõde eka ekõñ ye ikõt Esie, ndien Enye ama oyom Joshua eti ete ke eyesobo mbon emi ke abaña idiok edinam mmõ. Yak nnyin iti mbon Amalek inyuñ ikut nte ekesobode mmõ ofuri-ofuri ke ekõñ efem emi mmõ ekeñwanade.

Moses ama qbõp itie-uwa ndikpono Abasi, onyuñ okot enye Jehovah-nissi, oro edi Jehovah banner mi. Nnyin imeti nte Abraham, Israel, ye Jacob ekebõpde itie-uwa enõ Abasi; edi ke ini Nditõ Israel ekeduñde ke Egypt, nnyin ikekopke ñkpõ ndomo kiet ibaña mme itie-uwa. Emi ekedi ntõñq obufa ini emi nditõ Hebrew ekenyenede ebiet-ukpono Abasi.

MME MBUME

1. Ke nso utõ usuñ ke akana nte nditõ Israel enyene mmõñ?
2. Anie ekedi itiat oro?
3. Ke mmõñ ke nnyin inyene odu-uwem mmõñ?
4. Mme anie eñwana ye nditõ Israel? Nte mmõ ekan?
5. Anie edi etubom obufa udim-ekõñ emi?
6. Enye akasaña didie akan ke ekõñ?
7. Nso ñkpõ akana nte otibe ye mbon Amalek ke ini iso?